

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj-Juni 2022
Institution	VUC Lyngby
Uddannelse	HF
Fag og niveau	Historie B,
Lærer(e)	Mogens Bruun, Mads Mølbæk
Hold	21hisb2

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Danmarks demokratisering
Titel 2	Opdagelsesrejsende og Inkarigets samfund
Titel 3	Indien
Titel 4	Kvinder og demokrati
Titel 5	Folkedrab

Titel 1	Danmarks demokratisering
Indhold	<p><i>Kernestof:</i> Thiedecke, Johnny & Lona Lerber, ”<i>Danmark i guldalderen - samfund, politik og ideologi 1800-1850</i>”, Pantheon, 1998, s.6-142,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nellesmann, Aksel, ”<i>Kilder til dansk Udenrigs- og Forsvarspolitik 1870-1914.</i>”,1961, Gyldendal, s.7-41 + 53-59 <p>Hjemmesider</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://videnskab.dk/kultur-samfund/1864-aret-der-rystede-danmark • http://videnskab.dk/kultur-samfund/1864-gav-danskerne-mindrevaerdskompleks • http://videnskab.dk/kultur-samfund/danskhed-er-en-moderne-opfindelse • http://livsstil.tv2.dk/2014-04-18-150-%C3%A5r-efter-derfor-p%C3%A5virker-slaget-ved-dybb%C3%B8l-os-idag • http://www.kristeligt-dagblad.dk/danmark/danskerne-spejler-sig-i-1864 • http://danmarkshistorien.dk/historiske-perioder/fra-systemskifte-til-besaettelse-1901-1940/udenrigs-og-forsvarspolitik/ • http://politiken.dk/debat/kroniken/ECE77607/farvel-til-dansk-udenrigspolitik/ • http://www.patriot.dk/smaastat.html <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Andersen, Torben Peter, ”<i>Produktion og Samfund Danmarks og Nordens Historie.</i>”, 1978, Gads Forlag, s.130-151 • Søndberg, Olaf, ”<i>Danmarks historie.</i>” 1996, Systime, s.75-92 • Thomsen, Rudi, ”<i>Forfatningskampen i Danmark 1866-1901</i>”, 1974, Gyldendal, s.9-26 + 100 • Relevante selvvalgte sider fra Danmarkshistorien.dk <p>Hjemmesider:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://1864live.dk/historisk-overblik/ <p>Det unge demokrati, 1848-1901 - http://danmarkshistorien.dk/historiske-perioder/det-unge-demokrati-1848-1901/</p>
Omfang	<p><u>Historie</u> 18 moduler a’ 45 min</p>
Særlige fokuspunkter	<p><u>Historie</u> Vi har set på hvilke begivenheder som i er med til at påvirke den dansk stats selvforståelse i begyndelsen af 1800erne og 1810erne. Vi har arbejdet med den spirende politisering i borgerskabet og set på hvordan de har arbejdet på at få en fri forfatning. Vi har i den sammenhæng skelet til oplysningsfilosofferne og forsøgt at se hvilke elementer som de danske foregangsmand har været inspireret</p>

	<p>af. Endvidere har vi set på den franske revolutions betydning for den demokratiske udvikling i Danmark.</p> <p>Vi har arbejdet med nationalstatsudviklingen og hvilken betydning nationalisme har for demokratiet udvikling i Danmark. I forlængelse af dette har vi snakket om betydningen af OS og Dem i forhold til dannelse af identitet -og i et forsøg på at forstå konflikten mellem Danmark og hertugdømmerne. Sluttelig har vi arbejdet den danske grundlov og dens tilblivelse, samt hvorvidt den kunne anskues som demokratisk med moderne øjne.</p> <p>Forløbet er afsluttet med en historieopgave hvor fokus har været dansk udenrigs- og forsvarspolitik 1870-1910, men kun med fokus frem til 1900. Her har vi arbejdet med at kursisten skulle tilegnet sig viden om perioden før 1870 - skiftet fra Helstat til Nationalstat, Optakten til grundloven, indførslen af grundloven. I tiden 1870-1910 skal kursisten opnå forståelse af politikernes frygt for udslettelsen af Danmark som nation.</p> <p>Forløbet har også haft fokus på at kursisten skulle lære at skrive en større skriftelig opgave. Derfor har kursisten arbejdet med læsning af tekster med forskellige læseteknikker. Kursisten har arbejdet med litteratursøgning, samt arbejdet med formalia ved skrivning af en større skriftelig opgave. Endelig har kursisten arbejdet med de tre taksonomiske niveauer - redegørelse, analyse og vurdering.</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p><u>Historie</u></p> <p>Læreroplæg, gruppearbejde, CL-øvelser, fremlæggelser, kreative øvelser, skriftlige øvelser, DHO.</p>

Titel 2	Opdagelsesrejsende og Inkarigets samfund
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Bjørneboe, Lars, ”<i>Inkarigets samfund</i>”, 1980, Gyldendal, s.12-42 + 59-70 + 98-109</p> <p>Grubb, Ulrik et. Al, ”<i>Europa og de andre</i>”, 2012, Gyldendal, s.43-47 + 75-88</p> <p>Jørgensen, P.C. Willemoes, ”<i>De store opdagelser</i>”, 1982, Gyldendal, s.9-36 + 39-72 + 82-99 + 129-130</p>
Omfang	42 moduler a’ 45 min
Særlige fokuspunkter	<p>Undervisningen har været opbygget om at kunne besvarer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvad var motivationerne for at rejse ud? • Hvad muliggjorde at det var nu det kunne lade sig gøre? - teknologihistorie

	<ul style="list-style-type: none"> • Hvilke udfordringer var forbundet med ønske om at rejse ud? • Hvilke konsekvenser havde opdagelserne for såvel europæerne som de indfødte befolkningsgrupper. <p>Vi har i arbejdet med kilderne øvet at afdække modtager på baggrund af indhold og budskab i kilderne - altså besvarer spørgsmålene - hvem kunne have gavn af at vide dette og hvem kunne afsender have i tankerne når han skriver om dette emne.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, skriftligt arbejde

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Titel 3	Indien
Indhold	<p>Gennemgåede fremstillinger Brimnes, Niels, Indiens Historie efter 1739, 2. udgave, Systime, 2014, s.19-23, 26-29, 31-44. 48-56, 58-59, 61-62, 66-71, 73-78, 81-84, 95-97, 99-103</p> <p>Folkersen, Helle: Det Britiske Imperium, (ibog) Systime 2015, kap. 3 ”Indien 1813-1857”</p> <p>Gennemgående kilder Prins Firoz Shah (Muligvis): The Azamgarh Proclamation. Delhi Gazette, 29/9-1857. Oversat af Helle Folkersen. Niall Ferguson: ”Om det Britiske Imperiums værdifulde arv”, uddrag af Empire: How Britain Made the Modern World. Penguin, 2004, Oversat af Carl-Johan Bryld. Gott, Richard: ”Om det Britiske Imperiums voldsstrategi og undertrykkelse”, uddrag af Britain’s Empire: Resistance, Repression and Revolt, 2011</p> <p>Kilder trykt i Brimnes, Niels, Indiens Historie efter 1739, 2. udgave, Systime, 2014 Kilde 2A-2E s.125-128 Kilde 3B s.130-131 Kilde 6C s.145-146 Kilde 7A s.147-148 Kilde 10A s.165-166</p> <p>Film/klip Gandhi - (1982) - film af David Attenborough</p> <p>Benyttede kompendier og løsark Indien kompendium</p>
Omfang	24 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Fagligt indhold: Ved udgangen af forløbet skal kursisten</p> <ul style="list-style-type: none">• Opnå kendskab til styre og magtforhold i Stormogulernes Indien ca. 1500-1750• Kunne analysere hvilke begivenheder og forhold der førte til at Indien blev en britisk koloni• Kunne redegøre for det britiske kolonistyres struktur• Kunne redegøre for Sepoy-oprøret og dets konsekvenser for den britiske kolonimagt• Kunne diskutere Gandhis betydning for Indiens selvstændighed• Kunne beskrive hvilke begivenheder og forhold i Indien og resten af verden der førte til at Indien opnåede selvstændighed

	<ul style="list-style-type: none"> • Kunne analysere hvorfor muslimer og hinduer kommer i konflikt med hinanden • Kunne redegøre for Pakistans tilblivelse • Kunne redegøre for fremkomsten af hindunationalismen <p>Væsentlige begreber og navne: The Raj Sepoys East India Company Orientalister Anglicister Hindu-nationalisme Gandhi Nehru Saltmarchen INC Muslim League RSS - VHP- BJP</p> <p>Faglige mål: Kursisten skal kunne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks, Europas og verdens historie • redegøre for sammenhænge mellem den lokale, nationale, regionale, europæiske og globale udvikling • reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid • anvende metodisk-kritiske tilgange til at udvælge og analysere historisk materiale • opnå indsigt i hvordan historiefaget kan medvirke til at forstå og løse problemer i nutiden • formulere historiske problemstillinger og relatere disse til kursisternes egen tid <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hovedlinjer i Danmarks, Europas og verdens historie • kulturer og kulturmøder i Europas og verdens historie • nationale og internationale konflikter og samarbejdsrelationer • historiebrug og –formidling • historiefaglige begreber.
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde Skriftligt arbejde Individuelt arbejde Plenumdiskussioner

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 4	Kvinder og demokrati
Indhold	<p>Gennemgåede fremstillinger:</p> <p>Industrialiseringen, https://faktalink.dk/titelliste/industrialiseringen Kühle, Ebbe, Danmark - historie og samfund - hovedfaser i Danmarkshistorien, Gyldendal, 1994, 135-137 Kvindesagsorganisationerne og valgretsspørgsmålet 1871-1915, https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/kvindesagsorganisationerne-og-valgretsspørgsmaalet-1871-1915/ Kvindelig valgret: den internationale inspiration, http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/kvindelig-valgret-den-internationale-inspiration/ Bryld, Carl-Johan, Danmark - fra oldtid til nutid, Gyldedal, 2005, s. 169-174 Fra menighedsrådsvalg til rigsdagsvalg: indførelsen af kvindelig valgret, 1903-1915, http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/fra-menighedsraadsvalg-til-rigsdagsvalg-indfoerelsen-af-kvindelig-valgret-1903-1915/ Blev valgretten et gennembrud for kvinder i dansk politik, Borchorst, Anette, 1915-2015 - Før og efter stemmeretten - køn, demokrati og velfærd, Frydenlund Academic, 2015, s. 112-118, 122-123 Rødstrømperne og den nye kvindebevægelse, ca. 1970-1985, http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/roedstroemperne-og-den-nye-kvindebevaegelse-ca-1970-1985/ Fri abort, 1973-, http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/fri-abort/ Løngab: kvinder får ikke det samme i løn som deres mandlige kolleger, https://www.dr.dk/nyheder/indland/loengab-kvinder-faar-ikke-den-samme-loen-som-deres-mandlige-kolleger Kønsroller og kvindesyn, https://kvinder.systeme.dk/index.php?id=132</p> <p>Gennemgåede kilder:</p> <p>Carl Ploug i Landstinget om kommunal valgret til kvinder, 1888, https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/carl-ploug-i-landstinget-om-kommunal-valgret-til-kvinder-1888/ Frederik Bajer i Folketinget, 4. feb. 1888, https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/fredrik-bajer-i-folketinget-4-februar-1888/ Johanne Meyer, Kvindens politiske valgret og valgbarhed, 1888, http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/kvindens-politiske-valgret-og-valgbarhed-tale-af-johanne-meyer-1888/</p>

	<p>Film (tilgås via mitcfu.dk i læseferien): Historien om Danmark, afsnit 8, minuttal 00:40:00-58:45 (kap 19-23) Plads til os alle - med loven eller uden, DR2, 2000, fra 28:15 til 30:50 Vejen er lang, Rødstrømper og blåstrømper, DRK, 2016, 00.03.30-00.16.10 og 00.26.00- Vejen er lang, Kvindehus og ligeløn, DRK, 2016, 00.00.00-00.08.20 og 00.14.00- Vejen er lang, Kvinde kend din krop, DRK, 2016 00.01.30-00.04.30</p> <p>Benyttede kompendier og løse kopiark: Kompendie - Kvinder og demokrati s. 1-61 Prøve-eksamenssæt - Kvinder og demokrati</p>
Omfang	24 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Fagligt indhold: Ved udgangen af forløbet skal kursisten: - Få en forståelse af at begrebet "demokrati" har ændret betydning og inkluderet og ekskluderes forskellige befolkningsgrupper gennem tiden. - Kunne redegøre for hvad der kendetegner industrialiseringen som periode og hvordan dette medfører en demokratiseringsproces af samfundet. - Kunne analysere hvorfor kvindesagsorganisationerne blev stiftet i Danmark i slutningen af 1800-tallet/start 1900-tallet - Kunne analysere hvorfor kvinderne i Danmark fik politisk valgret i 1915. - Kunne diskutere hvad antallet af opstillede og valgte kvinder ved de efterfølgende Rigsdagsvalg skyldtes. - Kunne analysere hvorfor rødstrømpebevægelsen blev stiftet i 1970'erne. - Kunne sammenligne de to kvindebevægelser ved at inddrage ligheder og forskelle på de to bevægelser. - Kunne diskutere hvordan de to kvindebevægelser både kan ses som succesfulde og ikke-succesfulde.</p> <p>Væsentlige begreber: Demokrati Juni-grundloven, 1849 Rigsdag Landsting Folketing Frihedsrettigheder Industrialiseringen 4-parti-system (Venstre, Socialdemokratiet, Højre/Det konservative Folkeparti, Det radikale Venstre) Frederik Bajer Carl Ploug Den gennemsete grundlov, 1866 Dansk kvindesamfund, 1871 Kvindelig Fremskridtsforening Provisorietiden 1885-1894 Systemskiftet, 1901 Parlamentarisme 1915-grundloven</p>

	<p>Rødstrømpebevægelsen</p> <p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks, Europas og verdens historie - redegøre for sammenhænge mellem den lokale, nationale, regionale, europæiske og globale udvikling - reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid, samt over mennesket som historieskabt og historieskabende - anvende metodisk-kritiske tilgange til at udvælge og analysere historisk materiale, herunder eksempler på brug af historie - formulere historiske problemstillinger og relatere disse til kursisternes egen tid - demonstrere viden om fagets identitet og metoder. <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hovedlinjer i Danmarks, Europas og verdens historie - forandringer i levevilkår, teknologi og produktion - styreformer, herunder demokrati og demokratiseringsprocesser - politiske ideologier - historiefaglige begreber
Væsentligste arbejdsformer	<p>Gruppearbejde</p> <p>Skriftligt arbejde</p> <p>Individuelt arbejde</p> <p>Plenumdiskussioner</p>

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 5	Folkedrab
Indhold	<p>Gennemgåede fremstillinger</p> <p>Folkedrab og andre internationale forbrydelser, https://folkedrab.dk/artikler/fns-folkedrabskonvention</p> <p>FN's folkedrabskonvention, https://folkedrab.dk/artikler/fns-folkedrabskonvention</p> <p>Folkedrab som stadier, https://folkedrab.dk/artikler/stanton-folkedrab-som-stadier</p> <p>Det multietniske Jugoslavien, https://folkedrab.dk/artikler/jugoslavien-et-etnisk-kludetaeppe</p> <p>Tito-tiden, https://folkedrab.dk/artikler/tito-tiden</p> <p>Nationale spændinger, https://folkedrab.dk/artikler/nationale-spaendinger</p> <p>Sammenbrud og krig, https://folkedrab.dk/artikler/sammenbrud-og-krig</p> <p>Krigen i Bosnien, https://folkedrab.dk/artikler/krigen-i-bosnien</p> <p>Etniske udrensninger i Bosnien, https://folkedrab.dk/artikler/etniske-udrensninger-i-bosnien</p> <p>Srebrenica, https://folkedrab.dk/artikler/srebrenica</p> <p>FN i Bosnien, https://folkedrab.dk/artikler/fn-i-bosnien</p>

	<p>Retsopgør og forsoning i Bosnien, https://folkedrab.dk/artikler/retsopgoer-og-forsoning-i-bosnien</p> <p>Hutuer og tutsier, https://folkedrab.dk/artikler/hutuer-og-tutsier</p> <p>Kolonihistoriske årsager, https://folkedrab.dk/artikler/kolonihistoriske-aarsager</p> <p>Krav om magtdelingen, https://folkedrab.dk/artikler/krav-om-magtdeling</p> <p>Økonomisk nedtur, https://folkedrab.dk/artikler/oekonomisk-nedtur</p> <p>Flygtninge, https://folkedrab.dk/artikler/flygtninge</p> <p>Mediernes rolle, https://folkedrab.dk/artikler/mediernes-rolle-i-rwanda</p> <p>Folkedrabet i Rwanda, https://folkedrab.dk/artikler/folkedrabet-i-rwanda</p> <p>Det politiske efterspil i Rwanda, https://folkedrab.dk/artikler/det-politiske-efterspil-i-rwanda</p> <p>Det juridiske efterspil i Rwanda, https://folkedrab.dk/artikler/det-juridiske-efterspil-i-rwanda</p> <p>Gennemgående kilder</p> <p>Kort over Bosniens etniske grupper 1991 og 1998, https://folkedrab.dk/artikler/det-tidligere-jugoslavien-i-dag</p> <p>Republika Srpskas rapport om Srebrenica, https://folkedrab.dk/kilder/kilde-republika-srpskas-rapport-om-srebrenica</p> <p>Joseph Broz (Titos) tale på et møde for lederne af Kroatiens Kommunistforbund, 1971, https://folkedrab.dk/kilder/kilde-joseph-broz-titos-tale-paa-et-moede-for-lederne-af-kroatiens-kommunistforbund</p> <p>Film/klip Rwanda - retfærdighed og forsoning, http://aldrigmere.dk/index.php/film-rwanda-retfaerdighed-og-forsoning</p> <p>Rwanda – heling og forebyggelse, http://aldrigmere.dk/index.php/film-rwanda-heling-og-forebyggelse</p> <p>Kort over Jugoslavien 1945-1992, https://da.wikipedia.org/wiki/Jugoslavien#/media/File:Jugo_kort.jpg</p> <p>Kort over Bosnien – etniske minoriteter 1991, https://legacy.lib.utexas.edu/maps/bosnia/ethnic_majoities_bosnia.jpg</p> <p>Min nabo, min morder, DR2, 2014</p> <p>Retssagen mod Mladic - Slagteren fra Srebrenica, 2018 0:00-0:22</p> <p>Digitalt rollespil Dilemma-spil om folkedrabet på den fiktive ø-stat Bantikka https://folkedrab.dk/folkedrab.dk/dilemmaspillet</p> <p>Benyttede kompendier og løsark</p> <p>Kompendium folkedrab s. 1-62</p> <p>Prøveksamenssæt - Folkedrab</p>
Omfang	24 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Fagligt indhold</p> <p>Ved udgangen af forløbet skal kursisten kunne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redegøre for hvordan FN definerer et folkedrab.

- Problematisere FN's folkedrabsdefinition ved at tage udgangspunkt i FN's folkedrabskonvention.
- Redegøre for hvad der kendetegnede folkedrabet i Bosnien og i Rwanda.
- Analysere hvorfor folkedrabet i Bosnien brød ud
- Analysere hvorfor folkedrabet i Rwanda brød ud.
- Sammenligne de to folkedrab og komme ind på forskelle og ligheder i forbindelse med årsagerne.
- Diskutere og reflektere over hvordan FN og det internationale samfund håndterede folkedrabene i Bosnien og Rwanda.
- Diskutere og problematisere de efterfølgende retsopgør i Bosnien og Rwanda.
- Vurdere hvorvidt der i Bosnien og Rwanda har fundet en forsoningsproces sted.

Væsentlige begreber

Folke­drab

Bosnien

Bosniske muslimer, bosniske kroater, bosniske serbere

Etniske udrensninger

Srebrenica

Ratko Mladic

ICTY

FN

Rwanda

Hutu, Tutsi

ICTR

Gacaca

Faglige mål

- redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks, Europas og verdens historie
- redegøre for sammenhænge mellem den lokale, nationale, regionale, europæiske og globale udvikling
- skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer
- reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid
- anvende metodisk-kritiske tilgange til at udvælge og analysere historisk materiale, herunder eksempler på brug af historie
- opnå indsigt i hvordan historiefaget kan medvirke til at forstå og løse problemer i nutiden
- formulere historiske problemstillinger og relatere disse til kursisternes egen tid-
- demonstrere viden om fagets identitet og metoder.

Kernestof

- Hovedlinjer i Danmarks, Europas og verdens historie
- Styreformer, herunder demokrati og demokratiseringsprocesser
- Kulturer og kulturmøder i Europas og verdens historie
- Politiske ideologier

	<ul style="list-style-type: none">☐ Nationale og internationale konflikter og samarbejdsrelationer☐ Globalisering☐ Historiebrug og -formidling☐ Historiefaglige begreber
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde Skriftligt arbejde Individuelt arbejde Plenumdiskussioner

[Retur til forside](#)

